

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 11 marca 2013 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wniósł o zasądzenie od (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 246 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 września 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód reprezentowany był przez radcę prawnego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 12 czerwca 2012 roku miało miejsce zdarzenie drogowe, w którego wyniku uszkodzeniu uległ samochód marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Sprawca był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej przez pozwanego. Na skutek niemożności korzystania z uszkodzonego samochodu, poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu od powoda pojazdu zastępczego, a wierzytelność z tytułu zwrotu kosztów najmu przysługującą mu wobec pozwanego scedował na powoda. Najem samochodu zastępczego trwał od 2 lipca 2012 roku do 3 lipca 2012 roku. Powód następnie wystawił fakturę VAT za najem przez 1 dzień opiewającą na kwotę 375 zł netto, tj. 461,25 zł brutto. Pozwany zapłacił jedynie część żądanej kwoty, w wysokości 129 zł.

Nakazem zapłaty z dnia 20 marca 2013 roku wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygnaturze akt XV 1846/13 referendarz sądowy w tutejszym sądzie uwzględnił żądanie pozwu.

W dniu 25 kwietnia 2013 roku pozwany złożył sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych – nakaz zapłaty utracił moc zgodnie z art. 505 § 2 k.p.c. Pozwanego również reprezentował radca prawny.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, iż jest ubezpieczycielem sprawcy szkody, tytułem której wypłacił powodowi kwotę 129 zł. Pozwany zakwestionował jednak stawkę najmu wskazując, że odbiega ona znacząco od stawek za najem samochodu klasy M. (...) w miejscu zamieszkania poszkodowanego. Pozwany podniósł również, iż roszczenie powoda jest niezasadne w zakresie podatku VAT. Powód nabył bowiem wierzytelność w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w związku z czym jest uprawniony do odliczenia tego podatku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 czerwca 2012 roku doszło do kolizji drogowej, wskutek której uszkodzeniu uległ pojazd marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. Sprawcą kolizji był kierowca pojazdu ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przez pozwanego (zaświadczenie o zdarzeniu drogowym – k. 107).

W dniu 13 czerwca 2012 roku zgłoszono szkodę u pozwanego. Od 2 lipca 2012 roku pojazd poszkodowanego pozostawał w warsztacie naprawczym, w którym był naprawiany. Naprawa uszkodzonego pojazdu została zakończona w dniu 13 lipca 2012 roku (arkusz naprawy pojazdu najemcy – k. 14, protokół wydania pojazdu po naprawie – k. 82, kalkulacja naprawy nr (...) – k. 84-86).

W dniu 2 lipca 2012 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu samochodu zastępczego marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Strony ustaliły, że wysokość czynszu najmu zostanie ustalona na podstawie cennika Programu (...) Zastępcze, według opłat dla danej grupy pojazdów. Należność do zapłaty za faktyczny okres korzystania z pojazdu miała zostać ustalona w dniu zwrotu pojazdu przez najemcę. Czynsz najmu wynikał z cennika powoda, stanowiącego załącznik do umowy, który został podpisany przez poszkodowanego (umowa najmu – k. 11-12, pełnomocnictwo dla J. M. – k. 15, pełnomocnictwo dla R. B. – k. 16, odpis z Krajowego Rejestru Sądowego poszkodowanej spółki – k. 17-18, cennik (...) k. 19, oświadczenie dla ubezpieczyciela – k. 20). Najem pojazdu zastępczego trwał od 2 lipca 2012 roku do 3 lipca 2012 roku ((...) k. 21).

Również w dniu 2 lipca 2012 roku poszkodowany scedował na powoda prawo do żądania odszkodowania w zakresie zwrotu kosztów najmu samochodu zastępczego wobec pozwanego jako ubezpieczyciela sprawcy szkody, w związku z czym nie był zobowiązany do dokonania faktycznej zapłaty należności z tytułu czynszu najmu powodowi (umowa cesji – k. 23, pełnomocnictwo dla J. M. – k. 15, pełnomocnictwo dla R. B. – k. 16, odpis z Krajowego Rejestru Sądowego poszkodowanej spółki – k. 17-18).

W dniu 31 lipca 2012 roku powód wystawił fakturę VAT nr (...) za najem przez 1 dzień na kwotę 375 zł netto, tj. 461,25 zł brutto, z zastosowaniem stawki 375 zł netto za dobę najmu (faktura VAT – k. 22).

Powód pismem z dnia 7 sierpnia 2012 roku wezwał pozwanego, jako cesjonariusz, do zapłaty kwoty 375 zł w terminie 30 dni od dnia doręczenia mu pisma (pismo powoda – k. 24-25). Wezwanie do zapłaty zostało doręczone pozwanemu w dniu 13 sierpnia 2012 roku (potwierdzenie odbioru – k. 26).

Do dnia wniesienia pozwu pozwany przyznał i wypłacił powodowi odszkodowanie w kwocie 129 zł (decyzja pozwanego – k. 27). Pozwany pomimo ponownego wezwania do zapłaty nie zapłacił powodowi pozostałej części odszkodowania (pisma powoda – k. 28-30, pismo pozwanego – k. 76).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niezaprzeczone twierdzenia obu stron oraz w oparciu o dokumenty dołączone do akt sprawy.

Oddalono wniosek powoda o zobowiązanie strony pozwanej i zakładu naprawczego do przedłożenia dokumentów z akt szkody i dotyczących naprawy pojazdu. Dowód ten został powołany na wypadek, gdyby strona pozwana kwestionowała zasadność czasu najmu pojazdu zastępczego. Strony nie były w sporze co do uzasadnionego czasu naprawy, w związku z czym fakty te nie wymagały dowodu (art. 229 w zw. z art. 230 k.p.c.).

Oddalono wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia kosztów najmu według średnich cen rynkowych w rejonie zamieszkania poszkodowanego. Wniosek ten nie był powołany na okoliczność, której ustalenie wymaga wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.). W ramach odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, który ruchem samochodu wyrządził drugiemu szkodę, poszkodowany nie ma obowiązku wyszukiwania ofert najtańszych, a stosowanie „stawek średnich” jest niemożliwe – są to stawki wyliczone arytmetycznie poprzez podzielenie sumy stawek czynszu wszystkich wypożyczalni na rynku przez ich liczbę, nie ma zatem możliwości wynajęcia samochodu po stawce średniej, a stawki stosowane przez powoda są stawkami rynkowymi, nie odbiegają rażąco od innych stawek.

Poszkodowany zawarł umowę najmu, uzgadniając z powodem stawkę czynszu najmu, to stanowi zatem szkodę. Stawki średnie to stawki hipotetyczne, nie istniejące w konkretnym stosunku zobowiązaniowym – czy to kontraktowym z umowy najmu, czy deliktowym – ze stosunku zobowiązaniowego pomiędzy poszkodowanym, a sprawcą szkody, za którego z uwagi na umowę ubezpieczenia obowiązany jest płacić pozwany. Pozwanemu zgłoszono szkodę, mógł więc zaproponować poszkodowanemu wynajęcie samochodu zastępczego przez jakiś podmiot za stawkę niską, a nawet – w razie takiej możliwości – przedstawić ofertę użyczenia mu samochodu zastępczego na okres potrzebny do likwidacji szkody.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Stosownie do treści przepisu art. 822 § 1 i 2 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony.

Z kolei w myśl art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiłoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności zaległe odsetki.

W niniejszej sprawie pozwany nie kwestionował swojej, co do zasady, odpowiedzialności. Pozwany w szczególności nie kwestionował faktu zawarcia pomiędzy powodem a poszkodowanym umowy najmu i umowy cesji wierzytelności, a ich ważność i skuteczność nie budziła wątpliwości sądu. Pozwany zakwestionował natomiast wysokość stawki czynszu najmu uzgodnionej pomiędzy powodem a poszkodowanym.

Powyższy argument pozwanego nie zasługuje jednak na uwzględnienie. Poszkodowany był zobowiązany do zapłaty kosztów najmu samochodu według stawek uzgodnionych z powodem na podstawie przyjętego przez strony cennika, a pozwany do zwrotu tego czynszu jako ubezpieczający sprawcę szkody.

Zgodnie z art. 361 § 2 k.c., z braku zastrzeżeń umownych lub szczególnych przepisów ustawy, szkoda winna być naprawiona w całości. Natomiast stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.), odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę na fakt, że nie ma w polskim ustawodawstwie obowiązku naprawiania szkody w sposób najtańszy, czy też przy uwzględnieniu średniej stawki: szkoda ma zostać naprawiona przede wszystkim w sposób zupełny. Nie oznacza to, rzecz jasna, dowolności przy wyborze cen albo stawek czynszu najmu; chodzi raczej o wybór takiego sposobu naprawienia szkody, który zapewni naprawienie szkody za kwotę nie odbiegającą w sposób rażący od kwot rynkowych (analogicznie Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 11 grudnia 1998 roku, I CKN 385/97 oraz w wyroku z 25 kwietnia 2002 roku, I CKN 1466/99, opubl. w OSN z 2003 roku, nr 5, poz. 64). Powód jest podmiotem występującym na rynku usług polegających na najmie poszkodowanym w kolizjach i wypadkach samochodów zastępczych na okres pozbawienia ich możliwości korzystania z uszkodzonych samochodów, tak więc stosowane przez niego stawki czynszu najmu są stawkami rynkowymi. Poszkodowany nie ma obowiązku, a nawet uprawnienia do powiększania szkody poprzez tracenie czasu i środków na wyszukiwanie tańszych samochodów zastępczych – skoro pozwanego poinformowano o szkodzie, mógł w postępowaniu likwidacyjnym zaproponować inny podmiot, który poszkodowanemu wynajmie samochód za niższe stawki, a nawet odda go do korzystania bezpłatnie, czego nie uczynił. Niezależnie od wysokości stawek wskazanych w umowie stron, naprawienie szkody polegającej – jak w niniejszej sprawie – na uszkodzeniu rzeczy i utracie możliwości korzystania z niej w czasie naprawy powinno nastąpić według obowiązujących na rynku stawek za wynajem pojazdów zastępczych (zrelacjonowanych do określonej klasy pojazdu), a stawki stosowane przez powoda są stawkami rynkowymi. W ocenie Sądu, zasadne było zatem zastosowanie stawek zgodnych ze złożoną przez powoda, a zawartą pomiędzy nim a poszkodowanym umową.

Odnosząc się z kolei do zarzutu pozwanego, zgodnie z którym pozwany nie jest obowiązany do zapłaty podatku VAT za najem pojazdu zastępczego, wskazać należy, że roszczenie powoda obejmowało wyłącznie część odszkodowania w kwocie netto, nie dotyczyło natomiast części odszkodowania obejmującej podatek VAT. Łączna kwota żądana przez powoda tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego wynosiła 375 zł, a więc była równa kwocie netto wskazanej w fakturze VAT nr (...).

Mając zatem na uwadze stawkę zgodną ze złożoną przez powoda, a zawartą pomiędzy nim a poszkodowanym umową, należne powodowi odszkodowanie wynosi 375 zł. Ponieważ pozwany zapłacił część tej należności wynoszącą 129 zł, żądanie powoda okazało się zasadne co do pozostałej części odszkodowania w wysokości 246 zł.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei w myśl art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub

uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Wobec tego, że powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty wynikającej z kosztów najmu przez poszkodowanego pojazdu zastępczego pismem doręczonym w dniu 13 sierpnia 2012 roku, żądanie zasądzenia odsetek od dnia 13 września 2012 roku uznać należało za zasadne.

Mając powyższe na względzie należało orzec jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z wynikiem sporu. Powód wygrał sprawę w całości. Na koszty procesu poniesione przez powoda, tj. 107 zł, składa się opłata od pozwu w kwocie 30 zł ustalona na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594, j.t. ze zm.) oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda ustalone na kwotę 60 zł na podstawie § 6 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) wraz z kwotą 17 zł kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.